

Vandsynergi i Fovrfeld Ådal

Vandhåndtering – Udledning og Naturgenopretning

EVA Temadag 13. juni 2024

dinforsyning.dk

Vores forsyningsområde

Varde

Esbjerg

Fjernvarme

Drikkevand

Affald og genbrug

Spildevand

Spildevand i tal*

17 renselanlæg
373 pumpestationer
100 overløbsbygværker
2.800 km ledninger inkl. stik
150 regnvandsbassiner
30 mio. m³ rensat spildevand

Biogas:

3,6 mio. kWh elproduktion
5,6 mio. kWh varmeproduktion

Solceller:

40.600 kWh elproduktion

*[DIN Forsyning Miljørapport 2023](#)

Fra dygtige til bæredygtige

Ambition 1:
INTET SPILD

Ambition 2:
FOSSILFRI VÆRDIKÆDE

Ambition 3:
FLEKSIBEL FORRETNING

7 BÆREDYGTIG
ENERGI

12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

13 KLIMA-
INDSATS

17 PARTNERSKABER
FOR HANDLING

Agenda

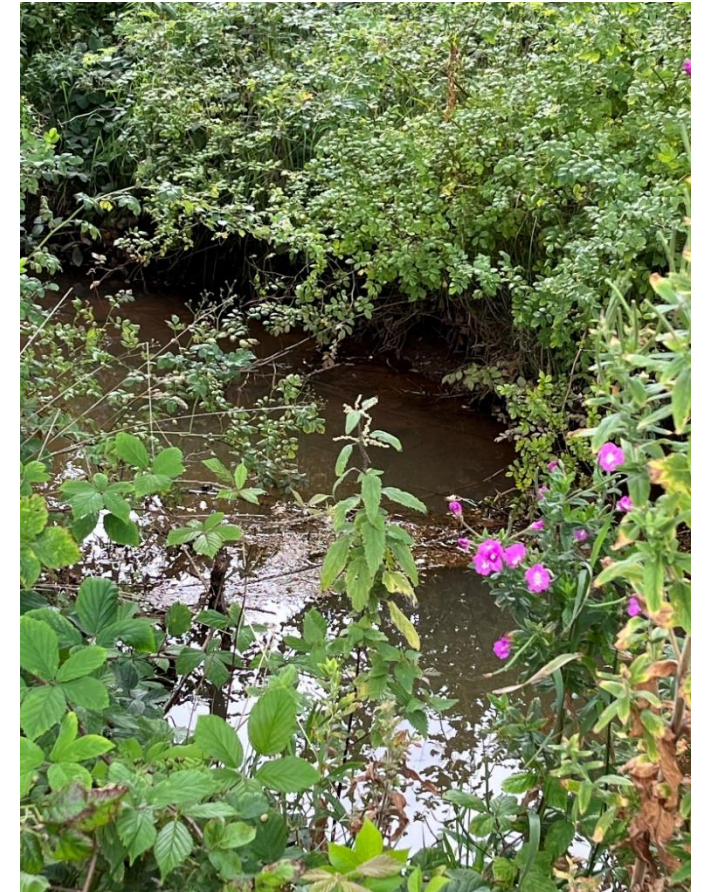
Vandsynergi i Fovrfeld Ådal

**Esbjerg Kommunes helhedsplan for
Fovrfeld Ådal 2018**

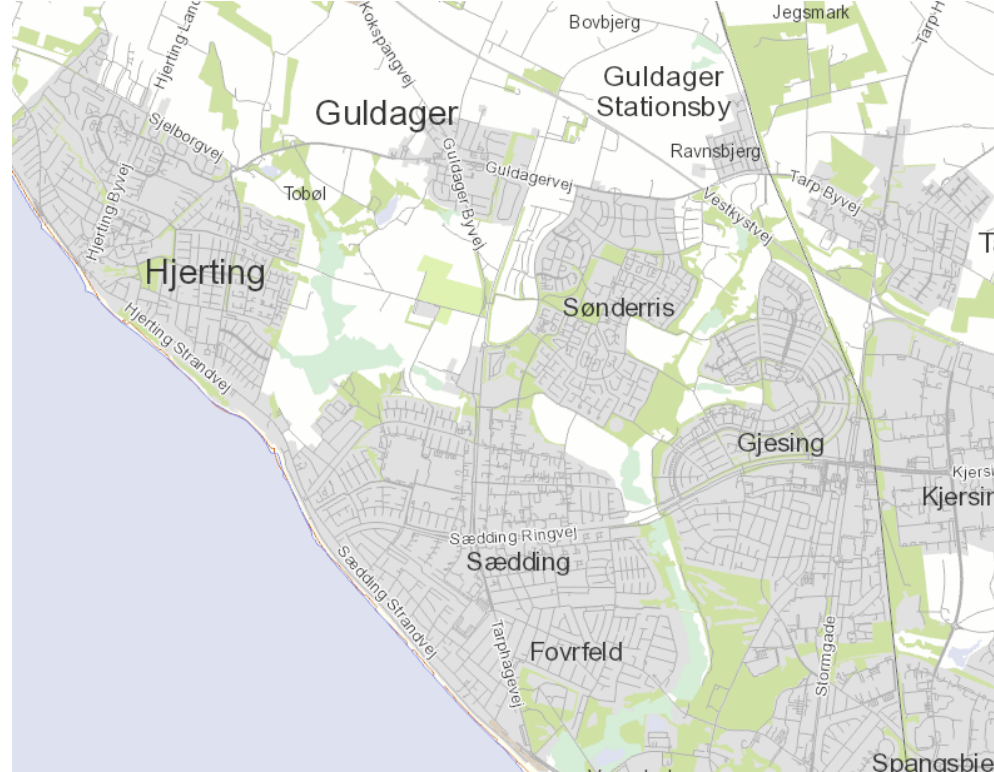
**Regnvandshåndtering – konkret
projekt**

Synergiprojektet

- Elementer og løsningsforslag**
- Synergier**
- Udfordringer**
- Samarbejde**

Helhedsplan for Fovrfeld Ådal

I Fovrfeld Ådal skal byens borgere – unge som ældre – dagligt kunne mødes omkring rekreative og aktiverende udfoldelsesmuligheder, der gør dem nysgerrige på naturen.

I Fovrfeld Ådal skal klimatilpasning fremhæve ådalens landskabelige kvaliteter og styrke de naturmæssige interesser.

Forbedret vand- og naturtilstand og nye muligheder for udfoldelse

- 25.000 borgere bor inden for 1 km fra ådalen
- Forskellige natur- og landskabskarakterer i ådalens ca. 5 km
- By- og boligområder med forskellige interesser
- Kребsestien
- Tilstanden i vandløbet er udfordret af okker samt udledning af regnvand fra separatkloakerede områder

Delområde A - tiltag

- Vandløbet slynges
- Vandløbsbunden hæves
- Grøfter tilkastes
- Mulig placering af regnvandsbassin

Stier:

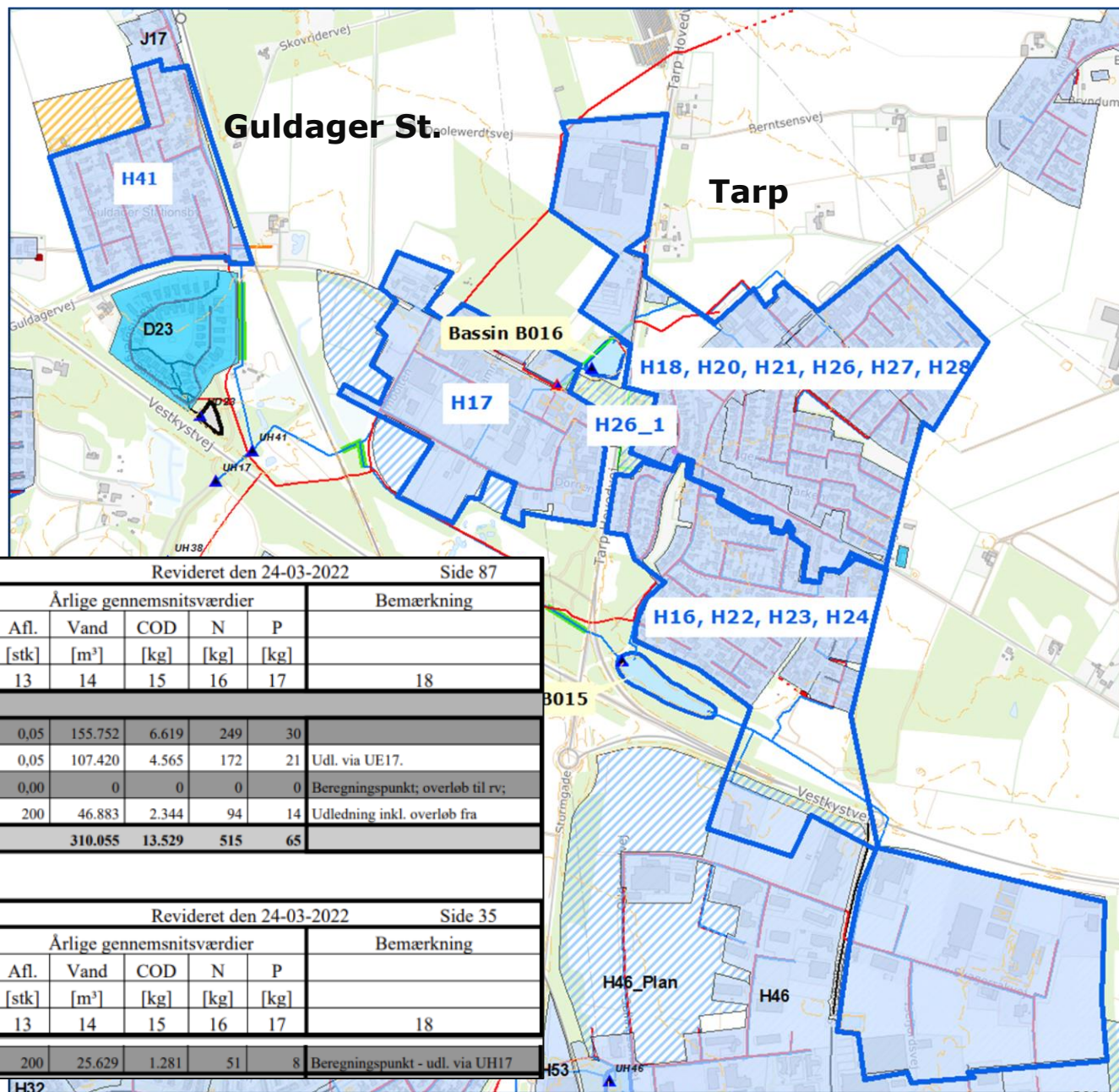
- Krebsestien – hovedcykelsti
- Trampe- og oplevelsesstier

Synergi mellem tiltagene vil højne kvaliteten i ådalens rekreative forhold

DIN Forsynings konkrete projekt

Spildevandsplan 2022-2027
Ca. 75 ha befæstet areal

2022 Udlobsskema for Tarp													Revideret den 24-03-2022					Side 87
Udlobsnr.	Ejer	Plan	Recipientnavn	Kobl.	Opl.nr.	Type	Befæst.	Max. regnv.	Afløbs-	Bassin	Rense-	Årlige gennemsnitsværdier					Bemærkning	
		[Ja]		nedstrøm			[ha]	[l/s]	vandfør.	volumen	foranst.	Afl.	Vand	COD	N	P		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	[stk]	[m³]	[kg]	[kg]	[kg]	18	
Status																		
UH16 *	F		Fourfeldt Bæk	UH17	H16	SF	33,14	80	80	10.208	B	0,05	155.752	6.619	249	30		
UH20 *	F		Fourfeldt Bæk	UH17	H18	SF	22,86	160	160	5.000	B	0,05	107.420	4.565	172	21	Udl. via UE17.	
UH26 *	F	JA	Fourfeldt Bæk	UH17	H26_1	OV	1,77	0	50		SB	0,00	0	0	0	0	Beregningspunkt; overløb til rv;	
UH17	F	JA	Fourfeldt Bæk		H17	SE	9,97	1.097				200	46.883	2.344	94	14	Udledning inkl. overløb fra	
4 udlob							67,74			15.208			310.055	13.529	515	65		

2022 Udlobsskema for Guldager Stationsby													Revideret den 24-03-2022					Side 35
Udlobsnr.	Ejer	Plan	Recipientnavn	Kobl.	Opl.nr.	Type	Befæst.	Max. regnv.	Afløbs-	Bassin	Rense-	Årlige gennemsnitsværdier					Bemærkning	
		[Ja]		nedstrøm			[ha]	[l/s]	vandfør.	volumen	foranst.	Afl.	Vand	COD	N	P		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	[stk]	[m³]	[kg]	[kg]	[kg]	18	
UH41	F		Fourfeldt Bæk	UH17	H41	SE	5,45	600				200	25.629	1.281	51	8	Beregningspunkt - udl. via UH17	

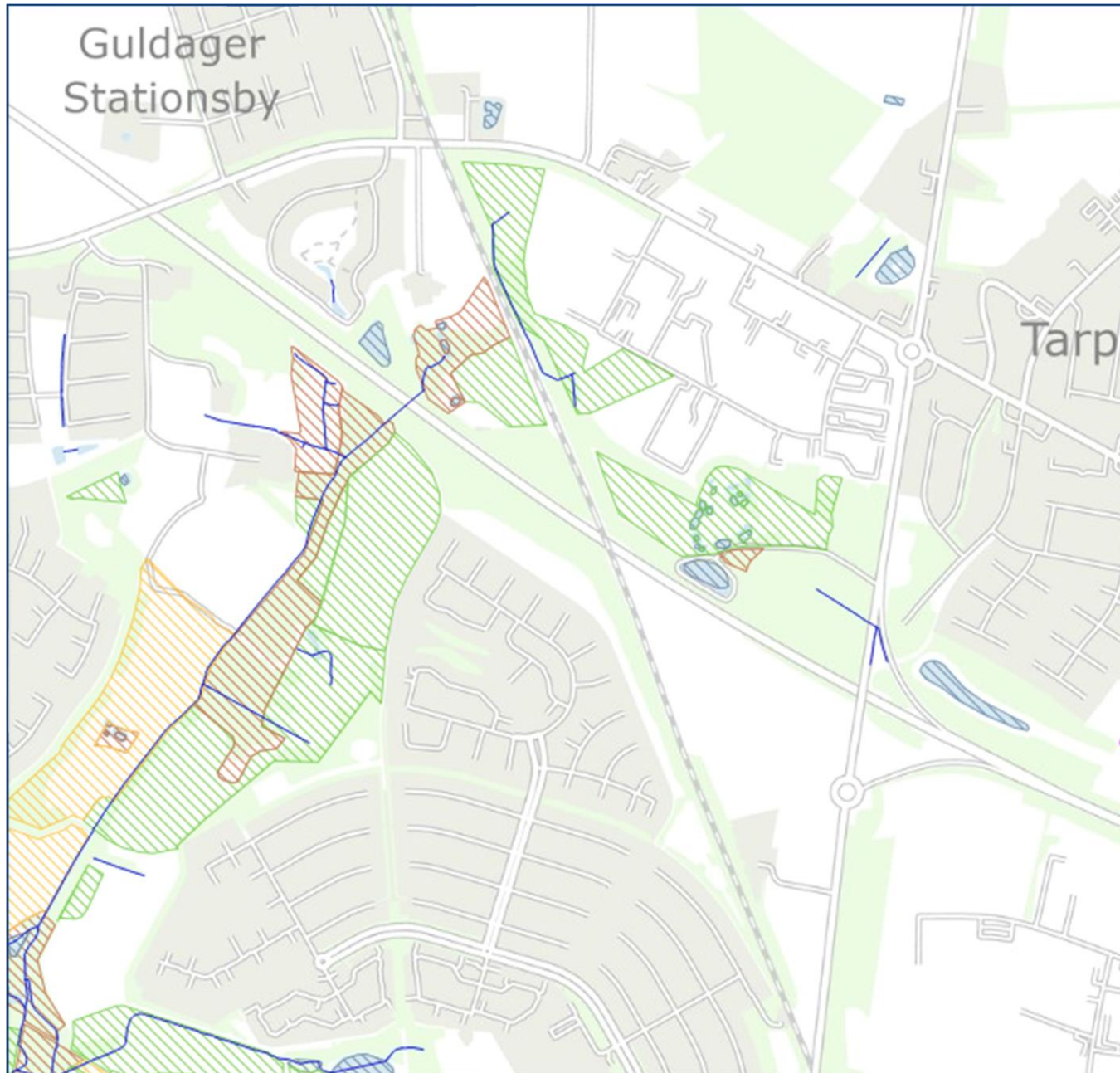
Regnvandshåndtering: Fra traditionelle bassiner til synergier

Regnvandshåndtering: Fra traditionelle bassiner til synergier

**Kan vi bruge naturen naturligt og rekreativt på en klog måde?
Kan vi få de forskellige interesser i området til at gå op?**

- Maksimere udnyttelse af ressourcer og midler**
- Merværdi ved samtænkning af naturbaserede løsninger**

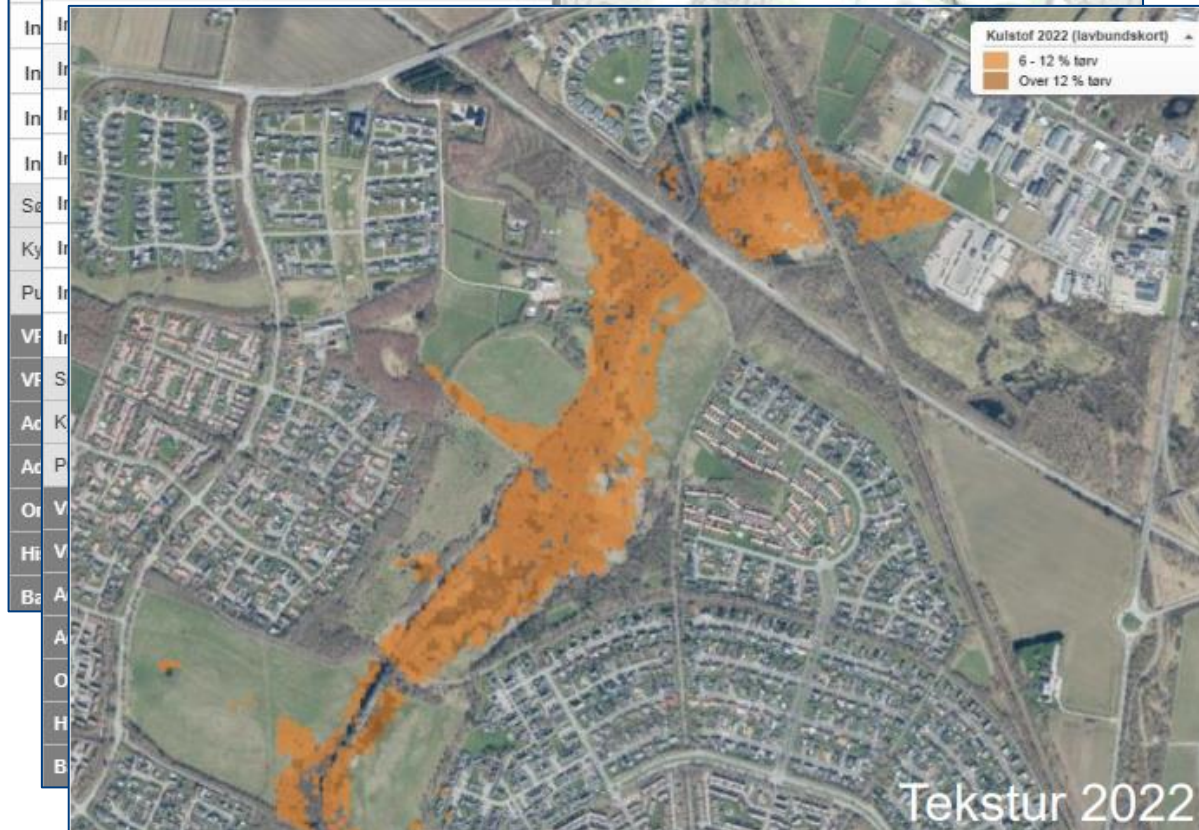
Bindinger

- NBL registreringer**
- Infrastruktur**
- Eksisterende underføringer**
- ...**

VP3 - Beskyttede områder	0/10
VP3 - Tilstandsvurdering	0/93
VP3 - Indsatser	1/21
Vandløb	1/9

In VP3 - Beskyttede områder	0/10
In VP3 - Tilstandsvurdering	0/93
In VP3 - Indsatser	1/21
In Vandløb	1/9
In Indsats. Restaurering af ådale	

Indsatser og projekter

Vandområdeplan III

- Okker
- Genslyngning

Klimalavbund

Elementer og løsningsforslag

- Helhedsplanens tiltag**
- Rensning og forsinkelse af regnvand**
- Okkerindsats**
- Potentiale for et klimalavbundsprojekt**

Scenarie 1

Beskrivelse:

- Traditionelt vådt regnvandsbassin mellem industrikvarteret og jernbanen.

- Konstrueret vådområde renser og forsinker vandet fra Guldager stationsby

Arealforbrug:

Bassin: 10-12.000 m²/ 1-1.2 ha

Konstrueret vådområde til vandet fra Guldager St. by: 1.100 m²

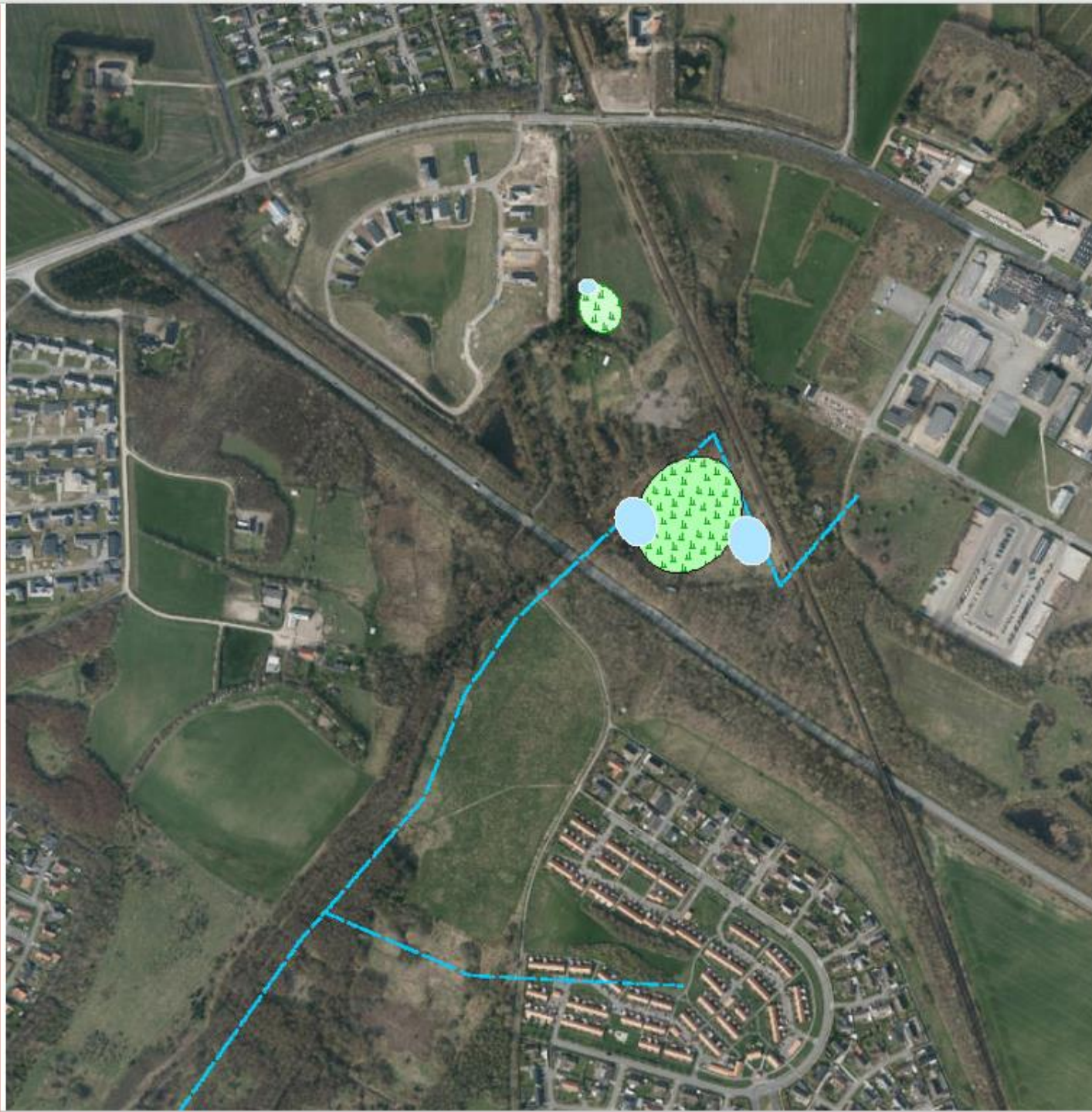
Volumen:

Bassin: 7.500 m³

Vådområde: 500 m³

Særlige forhold: Konstrueret vådområde ved industrikvarteret er ikke muligt p.g.a. terræn og dybden på afløbssystemet.

Årsagen til det store arealforbrug er koteforholdene og et forventet skråningsanlæg på 1:5

Scenarie 2

Beskrivelse:

- Konstrueret vådområde mellem jernbanen og vestkystvejen.
- Konstrueret vådområde renser og forsinker vandet fra Guldager stationsby
- Ved begge løsninger etableres adgang til drift

Arealforbrug:

Konstrueret vådområde mellem jernbanen og Vestkystvejen: 13.000 m²/ 1,3 ha

Konstrueret vådområde til vandet fra Guldager St. by: 1.100 m²

Volumen: 11.500 m³

Særlige forhold: Det konstruerede vådområde skal udgraves p.g.a. terræn og dybden på afløbssystemet.

Vådområdet vil også modtage vand fra Tarp sydøst

Scenarie 3

Beskrivelse:

Forbassin umiddelbart nedstrøms Vestkystvejen inkl. vendeplads til drift på Kребsestien.

Etablering af kærrområde/infiltrationsområde ved tilkastning af Fovrfelt Bæk på ca 1.000 m

Arealforbrug:

Forbassin: 2.000 m²

Infiltrationsområde: 115.500 m²/11.5 ha

Volumen: 1.500 m³

Særlige forhold: Forbassinet kan varieres i størrelse og form efter de lokale forhold.

Ønskeseddel

Vandløbsmyndigheden

- Hæve vandløbsbunden og løse okkerproblematikken
- Umiddelbart forbeholdne over at skulle tilkaste vandløbet hele vejen

Spildevandsmyndigheden (udledning)

- Underbygget dokumentation for renseseffekt i vådområder
- Dokumentation miljøkvalitetskrav
- Bekymring for forurening af infiltrationsområdet

Naturmyndigheden

- Mindst muligt indgreb i §3
- Ingen (som udgangspunkt) bassiner i §3

Plan

- Husk perspektivområder

Park og mobilitet

- Kребsestien – ingen kompromisser på tilgængelighed
- Udfordringer med stigende grundvand

Klimalavbund

- EK er ikke interesseret i store søer, men gerne et højt vandspejl

VPIII og okker

- Forbassin og hævnning af vandløbsbunden
- Sikre gavn af tiltag nedstrøms i vandløbet

DIN Forsyning

- Myndighedsrammer for udledning: Hydraulik og rensning
- Bidrage til merværdi ved samtænkning

Fælles workshop

Mål:

Enighed om et udkast til en plan, som undersøges yderligere i forhold til ønsker og bindinger beskrevet på workshoppen

Visionsoplæg på baggrund af dialogmøderne

Præsentationer af projekter

Diskussion af

- Visionsoplæggets forslag
- Potentialer og bindinger

Visionsoplægget

Projektet skal bl.a. bidrage til

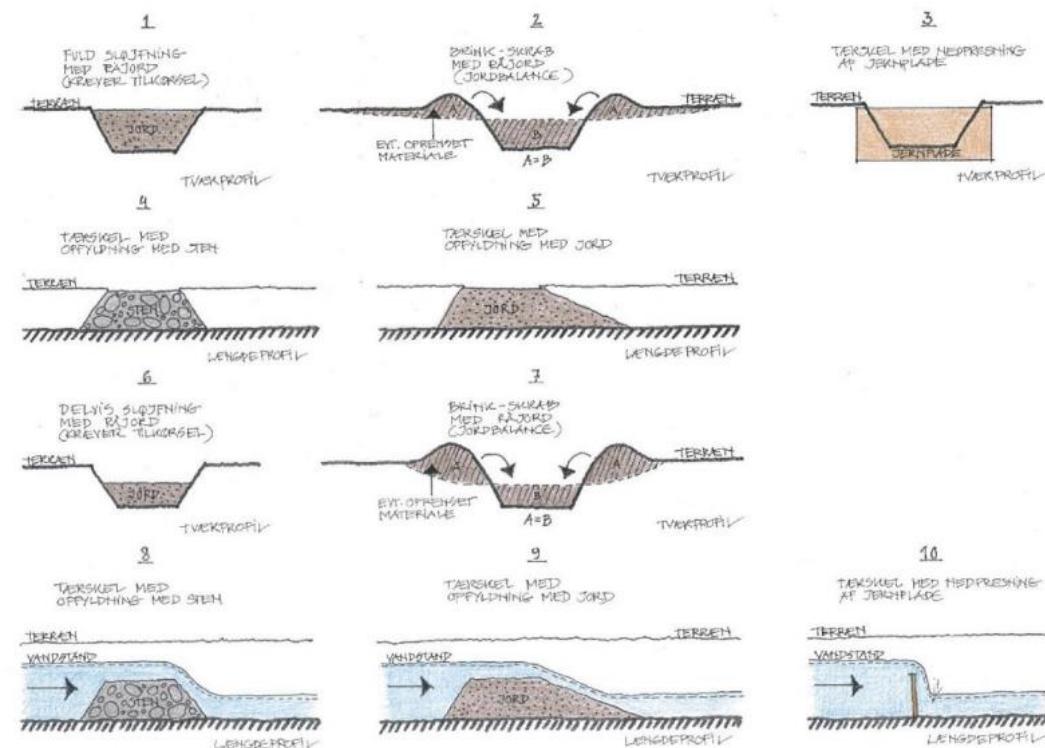
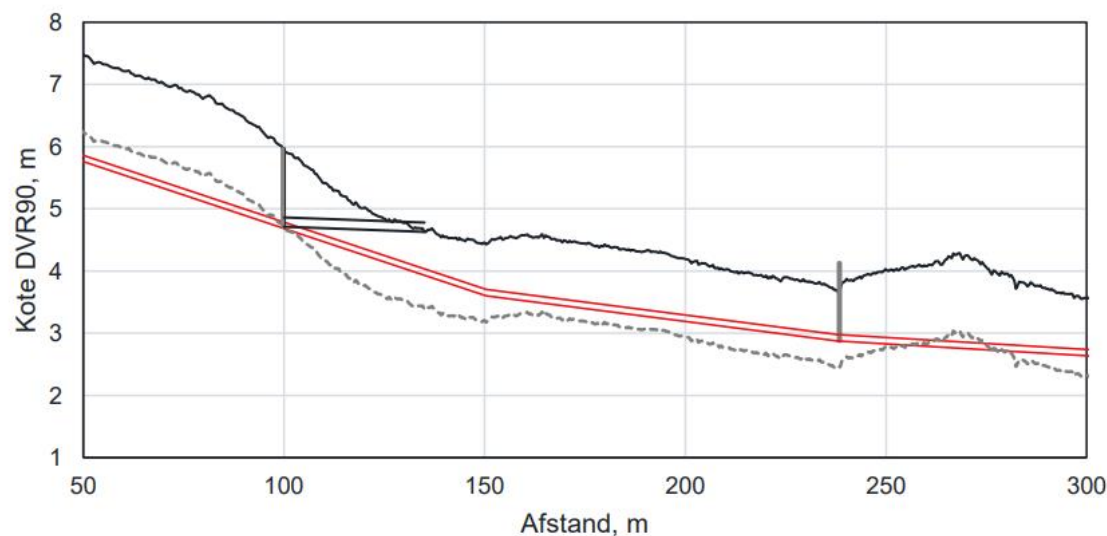
- At CO₂-udledningen fra området sænkes og at både anlæg og driften af projektområdet har et minimalt CO₂-aftryk.
- At der skabes mere natur som følge af projektet og at både den eksisterende og den nyskabte natur løftes i kvalitet.
- At bidrage til at vand- og vandløbskvaliteten i Fovrfeld Bæk løftes til at vandløbet opnår god økologisk tilstand.
- At det bliver sikkert og attraktivt at færdes i området og at borgerne kommer tæt på naturen

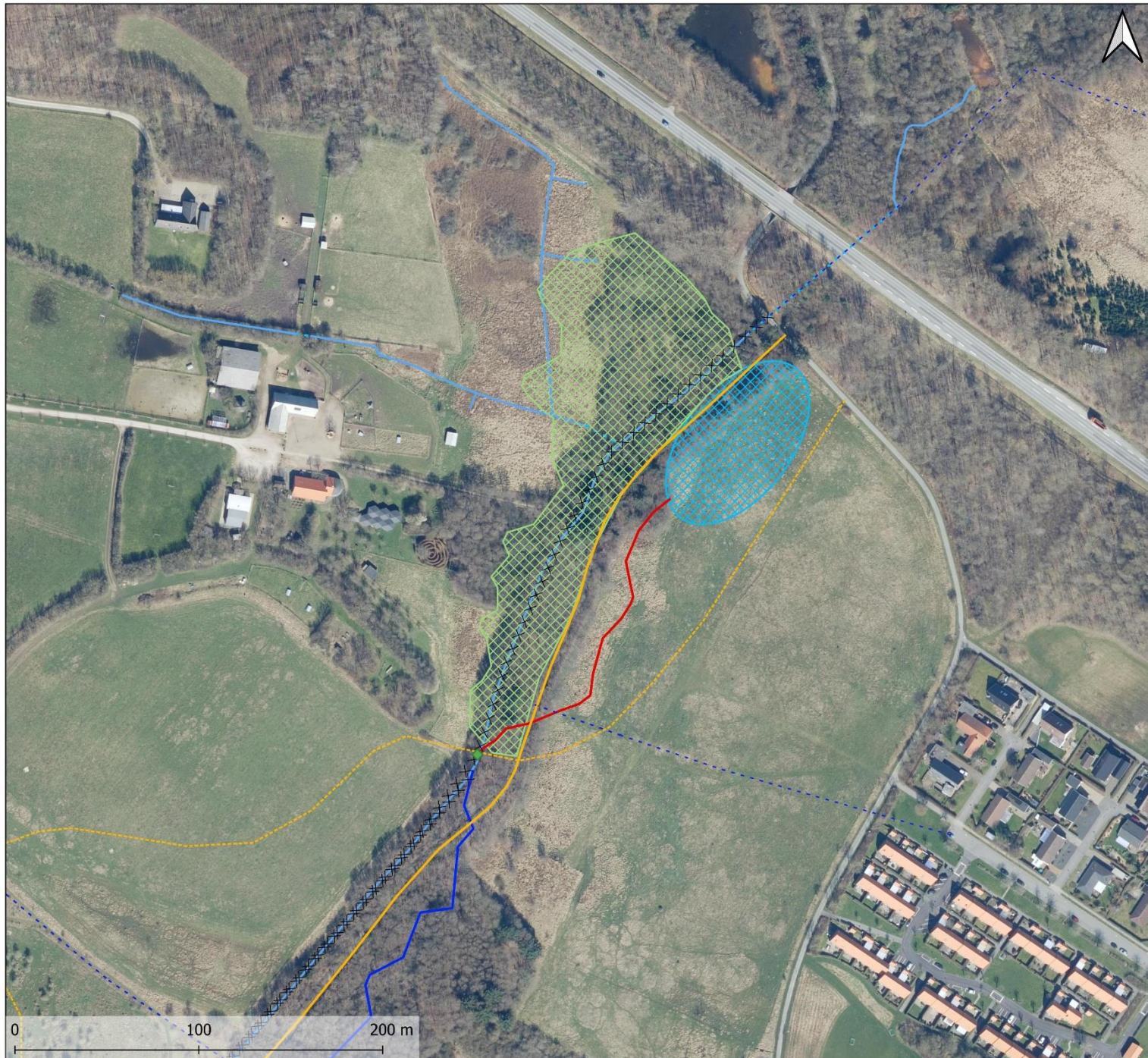
Okkerindsats i Fovrfelt Bæk

Mulige tiltag i Klima-lavbundsprojekt Fovrfelt Bæk

- Sløjfe vandløb og bringe kærområdet tilbage til sin oprindelige tilstand, hvor vandet selv finder vej ned gennem ådalen
- Bringe sommermiddel vandspejl op i terræn i eksisterende Fovrfelt Bæk, ved at hæve bunden
- Omlægge Fovrfelt Bæk i et nyt terrænnært tracé gennem området med kulstofholdigt jord
- Bringe regnvandsudledninger til overrisling inde i området
- Sløjfe grøfter
- Sløjfe dræn (hvis nogen findes)

Esbjerg Kommune
Fovrfelt Bæk

Signaturforklaring

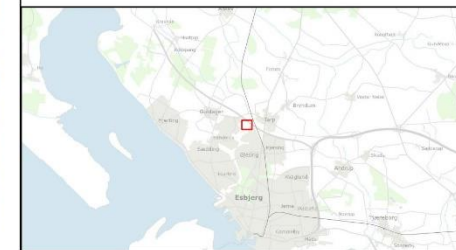
- - - Regnvandsledning
- Krestestien eksisterende forløb

Vandløbsmidte

- Almindelig vandløbsmidte
- - - Rørlagt vandløbsmidte

Projekttiltag

- ◆ Ny overkørsel
- - - Krestestien forslag til nyt forløb
- × × Sløjfning af vandløb
- Nyt forløb af Fovrfelt Bæk
- Nyt tracé, afløb fra bassin
- ▣ Regnvandsbassin
- ▧ Nedsivningsområde

Udarbejdet:
Kvalitetssikret:
Projektnr.:
Dato:
Målforhold:

LIBN
MVES
22005326
03-06-2024
1:2.000

Synergier

- Mobilitet, Natur og Sundhed**
- Rensning af regnvand og okkerholdigt dræn- og vandløbsvand**
- Natur og okker**
- Regnvand, lavbundsområder og CO₂**

Udfordringer

- Vej versus Vand**
- Okker- og regnvandsbassiner versus eksisterende Natur**
- Miljøfarlige stoffer fra byen vs. Natur og Miljø**
- Rensning versus vandløb**
- Nye og ukendte driftsopgaver**

Samarbejde

Projektdeltagere

Forskellige interesser: Projekt og myndighed

- Vandløb: VPIII-indsatser/okker og Klimalavbund**
- WSP (kommunens rådgiver): Klimalavbund
- Park og mobilitet: Helhedsplanen
- Plan: Kommune- og lokalplan
- Byg: Landzonetilladelse
- Miljømyndigheden: Udledningstilladelse**
- Spildevandsmyndigheden: Spildevandsplan
- Vandløbsmyndigheden: Vandløbsloven
- Naturmyndigheden: Naturbeskyttelsesloven
- WSP (Forsyningens rådgiver): Koordinerende PL-funktion**
- DIN Forsyning**

Samarbejde

- Maksimere udnyttelse af ressourcer og midler**
- Udfolde hensigterne i helhedsplanen**

Forsyningens mål for synergiprojektet

**Rensning og forsinkelse:
Leve op til myndighedskrav**

Minimalt CO2 aftryk i anlæg og drift

Fordi vi arbejder med både klimatilpasning og klimaindsatser i planlægning og renovering af vores infrastruktur

Bæredygtig løsning i samarbejde

Fordi vi ønsker at udvikle vores forretning gennem samarbejde

Tak for ordet!

**Lene Aalbæk Jepsen
Planlægningsingeniør
laaj@dinforsyning.dk**